

Inhoud

Voorwoord	V
------------------	----------

1 Nederlandse wet- en regelgeving	1
1.1 De regelgevende organen en de functies van externe verslaggeving	1
1.2 De toezichthouders	2
1.3 Wettelijke bepalingen	3
1.3.1 Het bestuursverslag	4
1.3.2 De jaarrekening	5
1.3.3 De overige gegevens	6
1.4 Termijnen	6
1.5 Groottecriteria en vrijstellingen	7
1.6 Het Stramien van de jaarrekening	8
1.6.1 Toerekeningsbeginsel, continuïteitsbeginsel en andere beginselen	9
1.6.2 Kwalitatieve kenmerken	10
1.6.3 Stelselwijzigingen	12
1.6.4 Schattingswijzigingen	14
1.6.5 Fouterstel	15
1.7 Waarderingsgrondslagen	18
1.7.1 Besluit Actuele Waarde	19
1.7.2 Primaire financiële instrumenten	20
1.8 Waardeverminderingen	21
1.8.1 Bijzondere waardeverminderingen als gevolg van gebruik	22
1.8.2 Terugneming bijzonder waardeverminderingsverlies als gevolg van gebruik	23
1.9 Transacties in vreemde valuta	24

2 De balans	27
2.1 Hoofddeling van de balans	27
2.1.1 De activazijde van de balans	27
2.1.2 De passivazijde van de balans	30
2.2 Besluit modellen jaarrekening	31
2.2.1 Model A	32
2.2.2 Model B	35
2.2.3 Model C	36
2.2.4 Model D	37
2.3 Balans voor of na winstverdeling	38
2.4 Saldering van activa- en passivaposten	38
2.5 Voorbeeld samenstellen balans vanuit de saldibalans	39
3 De winst-en-verliesrekening	47
3.1 De winst-en-verliesrekening in historisch perspectief	47
3.2 Besluit modellen jaarrekening en de winst-en-verliesrekening	48
3.3 Posten van de winst-en-verliesrekening	51
3.3.1 De netto-omzet	51
3.3.2 De kostprijs van de omzet	52
3.3.3 Lonen, salarissen en sociale lasten	52
3.3.4 Afschrijvingen en overige waardeverminderingen van immateriële en materiële vaste activa	53
3.4 Bijzondere baten en lasten	54
3.5 Voorbeeld van het opstellen van een winst-en-verliesrekening	54

4	Het kasstroomoverzicht	59
4.1	Het kasstroomoverzicht	59
4.2	Non-cashtransacties	60
4.3	De onderdelen van het kasstroomoverzicht	62
4.4	Kasstroomoverzicht met toepassing van de indirecte methode in de kasstroom uit operationele activiteiten	63
4.5	Kasstroomoverzicht met toepassing van de directe methode in de kasstroom uit operationele activiteiten	72
4.5.1	Het kasstroomoverzicht volgens de directe methode zonder omzetbelasting	74
4.5.2	Het kasstroomoverzicht volgens de directe methode met omzetbelasting	80

5	Immateriële vaste activa en financiële vaste activa	91
5.1	Immateriële vaste activa	91
5.1.1	Waardering	91
5.1.2	Presentatie	92
5.2	Kosten van oprichting en van uitgifte van aandelen	92
5.3	Kosten van ontwikkeling	94
5.3.1	Kosten in de onderzoeksfase en kosten in de ontwikkelingsfase	94
5.3.2	Websitekosten	97
5.4	Concessies, vergunningen en intellectuele eigendom	97
5.5	Financiële vaste activa	99
5.5.1	Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen	99
5.5.2	Waardering deelneming tegen de nettovermogenswaarde	100
5.5.3	Waardering deelneming tegen de kostprijs of de actuele waarde	103

6	Materiële vaste activa	107
6.1	Waardering van materiële vaste activa	107
6.1.1	Eerste verwerking	107
6.1.2	Vervolgverwerking	108
6.2	Kosten na eerste verwerking	114
6.2.1	Kosten inzake vernieuwing	114
6.2.2	Kosten van herstel	116
6.2.3	Kosten groot onderhoud en componentenbenadering	119
6.3	Bijzondere waardevermindering	123
6.3.1	Het nemen van een bijzonder waardeverminderingsverlies	123
6.3.2	Het terugnemen van een bijzonder waardeverminderingsverlies	127
6.4	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	130
7	Vlottende activa	135
7.1	Voorraden	135
7.1.1	Waardering van voorraden	135
7.1.2	Presentatie en toelichting van voorraden	141
7.2	Vorderingen	143
7.2.1	Vorderingen op debiteuren	143
7.2.2	Factoring	145
7.3	Overlopende activa	148
7.4	Effecten en liquide middelen	148
7.4.1	Effecten	148
7.4.2	Liquide middelen	155

8	Onderhanden projecten	157
8.1	Waardering van onderhanden projecten	157
8.2	Percentage-of-completion-methode	158
8.2.1	Gerealiseerde projectopbrengsten en projectkosten	158
8.2.2	Presentatie in de winst-en-verliesrekening	161
8.2.3	Presentatie in de balans	166
8.2.4	Journaalposten	168
8.3	Percentage-of-completion-with-zero-profit	175
8.4	Verliezen op onderhanden projecten	178

9	Eigen vermogen	191
9.1	Presentatie	191
9.1.1	Geplaatst kapitaal	191
9.1.2	Agio	195
9.1.3	Herwaarderingsreserves	197
9.1.4	Overige wettelijke reserves	200
9.1.5	Statutaire reserves	202
9.1.6	Overige reserves	203
9.1.7	Niet-verdeelde winsten	203
9.2	Inkoop van eigen aandelen en intrekking van eigen aandelen	204
9.3	Rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen	205
9.4	Mutatieoverzicht eigen vermogen	206

10 Voorzieningen en schulden	211
10.1 Rubricering voorzieningen	211
10.2 Waarderingsgrondslagen voorzieningen	213
10.3 Presentatie voorzieningen	213
10.4 Voorziening voor pensioenen en voorziening voor belastingen	213
10.5 Specifieke overige voorzieningen	215
10.5.1 Voorziening voor garantieverplichtingen	215
10.5.2 Voorziening voor groot onderhoud	217
10.5.3 Voorziening voor herstellkosten	219
10.5.4 Voorziening voor milieuvervuiling	221
10.5.5 Voorziening voor claims, geschillen en rechtsgedingen	223
10.5.6 Voorziening voor verlieslatende contracten	224
10.5.7 Voorzieningen voor reorganisaties, arbeidsongeschiktheid en verwijdering van op de markt gebrachte producten	225
10.6 Niet in de balans opgenomen verplichtingen en activa	226
10.6.1 Niet in de balans opgenomen verplichtingen	226
10.6.2 Niet in de balans opgenomen activa	227
10.7 Langlopende en kortlopende schulden	227
10.7.1 Presentatie en toelichting	227
10.7.2 Waardering van schulden	228
10.7.3 Overlopende passiva	232

11 Leasing	233
11.1 Financiële en operationele lease	233
11.1.1 Financiële lease	233
11.1.2 Operationele lease	234
11.2 Boeking bij financiële leasecontracten	234
11.2.1 Boeking van financiële leaseovereenkomst bij de lessor	234
11.2.2 Het ontbinden van een financiële leaseovereenkomst	240
11.2.3 Boeking van financiële leaseovereenkomst bij de lessee	242
11.3 Boeking bij operationele leaseovereenkomsten	247
11.3.1 Boeking van operationele leaseovereenkomst bij de lessor	247
11.3.2 Boeking van operationele leaseovereenkomst bij de lessee	251
11.4 Sale-and-lease-back-overeenkomsten	253
11.4.1 Financiële lease-back-overeenkomst	253
11.4.2 Operationele lease-back-overeenkomst	255

Standaardrekeningschema	259
--------------------------------	------------

Begrippenlijst	261
-----------------------	------------

Index	275
--------------	------------